

SAKSFRAMLEGG**Saksbehandler: Heidi Fossland**

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
14/35	Planutvalget - Ørland kommune	23.10.2014
	Kommunestyret - Ørland kommune	

Kommuneplanens samfunnsdel**Vedlegg som følger saken**

1. Vedtak i Planutvalget 12. juni 2014. Førstegangsbehandlet etter PBL. Vedtatt lagt ut til offentlig ettersyn til 12. september 2014.
2. Katalog over høringsinnspill til kommuneplanens samfunnsdel. Innspill mottatt fra:
 - a. Sør-Trøndelag fylkeskommune
 - b. Kystverket
 - c. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag som samordningsorgan
 - i. Kystverket i Midt-Norge
 - d. Aksjon bevar Uthaug
 - e. FAU Opphaug
 - f. Fosen Naturvernforbund
 - g. Trondheimsfjord Pendlerforening
 - h. Komitehøringer i Ørland kommune
 - i. Vedtak i komite for plan, drift og landbruk
 - ii. Vedtak i komite oppvekst, kultur og idrett
 - iii. Vedtak i komite for helse og velferd
 - iv. Vedtak i Eldrerådet
 - v. Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
 - vi. Ungdomsrådet – Ørland kommune
3. Kommuneplanens samfunnsdel med endringer som fremkommer i rådmannens konklusjoner.

Relevante saker som IKKE følger vedlagt, men er tilgjengelig hos saksbehandler

- Demografianalyse og behov i Ørland og Bjugn (Rambøll rapport, 2013)
- Konsekvensvurderinger knyttet til regulering av ØHF, datert 23.01.2014, med ettersendte konsekvensanalyser fra Forsvarsbygg.
- Vedtak i Formannskapet som Planutvalg datert 26. mars 2014, behandling av innspill fra kommunestyreseminar mars 2014.
- Vedtatt 10 strategiske bud for Brekstad ifm parallelloppdrag Brekstad. Kommunestyret 14. november 2013 og førstegangsbehandlet områdeplan for Brekstad datert september 2014.
- Vedtatt Planstrategi og planprogram for Ørland kommune 2013-2026. Vedtak i kommunestyret Ørland 1. november 2013. Prinsippet om parallelle planprosesser innført.
- Kommunedelplaner til behandling sammen med kommuneplanens samfunnsdel, og som ses i sammenheng:
 - Kommunedelplan Landbruk Ørland og Bjugn kommuner

- Kommunedelplan – strategisk næringsplan Ørland
- Kommunedelplan Folkehelse Ørland

Vedlegg:

- 1 Vedtak i Planutvalget 12. juni 2014
- 2 Katalog over høringsinnspill til kommuneplanens samfunnsdel
- 3 Kommuneplanens samfunnsdel med endringer som fremkommer i rådmannens konklusjoner
- 4 Særutskrift - Høring - kommunplanens samfunnsdel 2013 - 2026

Sakens bakgrunn og innhold

Utvikling av kampflybasen i Ørland er Forsvarets største enkeltinvestering i fastlands- Norge noensinne. Utviklingen åpner for mange muligheter, men også flere utfordringer og stiller store krav til kommunens planlegging som har valgt å kjøre parallelle planprosesser med samme tempoplan som stortinget har satt reguleringsplan for ØHF. Hensikten er å møte mulighetene og utfordringene på best mulig måte, og da er det helt nødvendig å ha klare mål og strategier å styre utviklingen etter.

Ørland og Bjugn kommuner har gjennomført et analysearbeid som viser utfordringer og muligheter (Rambøll, 2013) kampflybasen bringer. Analysen danner sammen med Forsvarsbyggs konsekvensanalyser for Reguleringsplan for Ørland Hovedflystasjon (ØHF) grunnlag for kommunens planlegging, og vedtatte planstrategi og planprogram (2013-2026) tar utgangspunkt i overnevnte analyser og viser strategiske veivalg for en ønsket utvikling. Den gir en samlet vurdering av planbehovet, samtidig som den beskriver hvordan planleggingen skal foregå. Både planstrategien og planprogrammet går noe lengre i beskrivelse av strategier for samfunnsutviklingen, og i beskrivelse av delplaner, enn det som er vanlig. En slik utvidet planstrategi og planprogram har muliggjort parallelle parallellprosesser og oppstart og gjennomføring av flere kommunedelplaner før endelig kommuneplan er vedtatt. Kommunestyreseminaret 12.- 13. mars 2014 støttet opp om at planstrategiens overordnede strategier videreføres i kommuneplanens samfunnsdel.

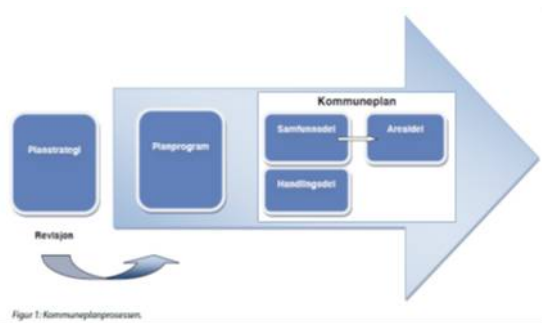
Planutvalget fikk til førstegangsbehandling forslag til kommuneplanens samfunnsdel 12. juni 2014, og vedtok å legge samfunnsdelen ut til offentlig ettersyn. Planen har vært ute til offentlig ettersyn med høringsfrist 12. september 2014.

Saksopplysninger

Om kommuneplanen og kommuneplanens samfunnsdel

I Plan- og bygningsloven (PBL) fra 01.07.2009 ligger lovgrunnlaget for kommuneplanen. Kravet til kommuneplanens form, innhold og behandling ble vesentlig endret i siste lovendring. Loven stiller krav til utforming av en samfunnsdel, en arealdel og en handlingsdel. Kommuneplanens samfunnsdel utarbeides etter bestemmelsene i § 11-2 og § 11-4 i PBL.

Kommuneplanen er en samlet plan for kommunens utvikling og inneholder langsiktige og overordnede målsettinger og retningslinjer for kommunens utvikling, og planer for gjennomføring av dem. Den består av hoveddokumentene samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. I tillegg kan den inneholde kommunedelplaner for bestemte områder, tema eller virksomhetsområder. *Kommuneplanens samfunnsdel* er førende for den strategiske utvikling i kommunen, og gir dermed også føringer for kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner.

Figur 1: Kommuneplanprosessen

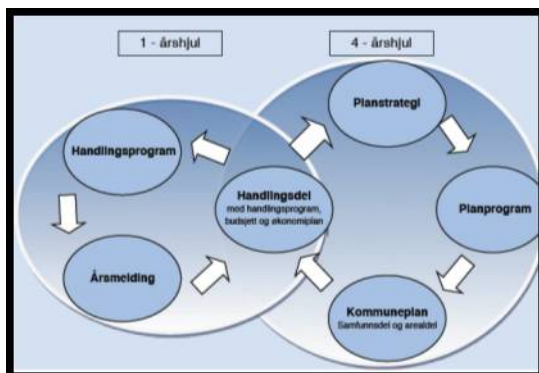
Kommuneplanens samfunnsdel er ikke juridisk dokument

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet, og kommunen som organisasjon. Iht plan- og bygningsloven er hensikten med Samfunnsdelen å gi:

- Bedre og mer helhetlig planlegging for en bærekraftig samfunnsutvikling
- Være et verktøy for strategisk styring
- Styrke medvirkningen og den politiske styringen

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Samfunnsdelen inkluderer en handlingsdel, som angir hvordan tematiske kommunedelplaner eller virksomhetsområder skal følges opp de nærmeste 4 år.

Kommuneplanens arealdel er arealplan for hele kommunen og viser sammenheng mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk.

Figuren viser sammenhengen mellom planer i kommuneplanleggingen

Medvirkning

Etter kommuneplanens planstrategi og planprogram (2013-206) ble vedtatt er et dialogdokument sendt til alle innbyggere i Ørland kommune i tillegg til potensielt nye innbyggere som jobber ved Bodø og Rygge flystasjoner. Det er i alt gjennomført tre kommunestyreseminar ifm kommuneplanleggingen (seminar 1 ga styringssignal for hva som skulle være utviklingsstrategiene i Ørland kommune. Seminar 2 omhandlet barn- og unges innspill og visjonsprosess fase 2. Seminar 3 gikk videre på visjonsutviklingen og bekreftet hovedstrategiene for samfunnsutviklingen samtidig som det ble gitt innspill til flere kommunedelplaner). På de to første kommunestyreseminarene var eksterne gjester invitert inn i dialogen. Siste seminar ble oppsummert og deretter behandlet i Planutvalget 26. mars 2014. Det har i tillegg vært gjentatte orienteringer i planutvalget om fremdrift og veivalg. I tillegg har administrasjonen vært i en rekke fora og presentert utviklingsstrategiene for

Ørland slik de ble vedtatt i Planstrategien 2013-2026. For kontinuerlig orientering er det i tillegg opprettet en utviklingsblogg.

I høringsperioden etter planutvalgets førstegangsbehandling 12. juni har forslag til ny kommuneplan, med samfunns- og arealdel vært tilgjengelig på kommunens hjemmesider under knappen «*kommuneplanen*». Her lå:

- Planstrategi og planprogram, vedtatt 1. november 2013
- Planbeskrivelse samfunnsdel
- Planbeskrivelse arealdel med bestemmelser
- Plankart
- Katalog over innspill

Planforslaget har også vært tilgjengelig på biblioteket, servicesenteret på rådhuset og i nærbutikkene i kommunen i høringsperioden. I tillegg har planen vært presentert under folkemøte på Brekstad i juni, i møte med den regionale stat og fylkeskommune i juli, i orientering for fylkesutvalget i september, i tillegg til at alle komiteer i Ørland kommune har fått presentert og behandlet planen. Administrasjonen har også vært tilstede i en rekke fora og presentert samfunnsplanens strategier ettersom interessen for hva som skjer i Ørland er stor.

Innspill til kommuneplanen og rådmannens drøfting

Kommuneplanprosessen (samfunns- arealdel og kommunedelplaner) i Ørland er av tidsmessige årsaker kjørt parallelt, ref. vedtatte planstrategi og planprogram (2013-2026). Denne prosessen har også muliggjort en tett samhandling mellom de ulike kommuneplanene og kommunedelplanene. Resultatet blir slik rådmannen vurderer, og fylkeskommune og fylkesmann også påpeker i sine høringsuttalelser, en sterk sammenheng mellom kommuneplanens samfunnsdel, arealdel, kommunedelplaner og forserte reguleringsplaner.

Det har kommet inn 30-talls høringsuttalelser til kommuneplanen. De fleste omtaler kommuneplanens arealdel. Det bemerkes at det ikke kan komme innsigelser til kommuneplanens samfunnsdel og innspill er derfor av rådgivende karakter. Rådmannen har i vedlagte oversikt, innspillskatalogen vedlegg 3, gjort rede for innspillene til kommuneplanens samfunnsdel og også vurdert innspillene. Under gjennomgå de uttalelsene rådmannen har vurdert, og som vil kunne føre til endringer/justeringer i kommuneplanens samfunnsdel.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har gjennom et pilotforsøk ansvar for å samordne uttalelser fra den regionale stat. Uttalelsen fra Fylkesmannen er derfor den mest omfattende høringsuttalelse til kommuneplanen. I uttalelsen gis det råd om å se en strategisk utvikling av Fosen vgs i sammenheng med utviklingen ved ØHF. Rådmannen tar dette med som et tilleggspunkt under strategi 3 (næringsutvikling). Fylkesmannen mener også at potensialet for næringsutvikling som ligger i videreutvikling av våtmarkssenteret mot turisme og friluftsliv bør omtales. Rådmannen tar begge rådene til etterfølgelse og omtaler de i samfunnsdelen og i kommunedelplan for næringsutvikling.

Det ønskes en kort beskrivelse av tiltak under tema sosial og helse. Rådmannen gjør oppmerksom på at konkretisering av strategiene fremgår av handlingsplaner og delplaner som følger av kommuneplanens samfunnsdels strategiske føringer. En rekke mer konkrete strategi- og handlingsplaner innenfor området sosial-helse er under utarbeidelse. Fylkesmannen etterlyser omtale av samfunnssikkerhet og beredskap mht evne til å opprettholde tjenester for innbyggerne i en krisesituasjon. Rådmannen henviser til ROS analysen som er gjennomført som del av kommuneplanleggingen. Rådmannen mener å ha tatt hensyn til Kystverkets uttalelse om å ivareta konkurranseevnen, effektivitet og høyt sikkerhetsnivå i sjøtransporten.

Aksjon bevar Uthaug peker på styrker og muligheter som finnes på Uthaug. Rådmannen er bevisst disse og tar innspillene til etterretning. Uttalelsen er også formidlet inn i prosessene rundt de tematiske kommunedelplanene, og forsert reguleringsplan for Uthaug havn. Pkt. 2.3 gang- og sykkelvei Brekstad – Uthaug er vurdert ifm reguleringsplan for ØHF. Rådmannen merker seg at det ønskes deltagelse i arbeidet med Kulturminneplan som skal gjennomføres av Ørland Kultursenter.

FaU Opphaug viser til tidligere uttalelse til dialogdokumentet «vindu til framtiden», og føler seg ikke hørt. Rådmannen gjør oppmerksom på at planutvalget har vedtatt igangsetting av egen områdeplan for Opphaug. Denne vil igangsettes i 2015. FaU Opphaug og innspillene fra FaU tas også med i denne prosessen.

Fosen Naturvernforbund mener kampflybaseutbyggingen er uheldig av hensyn til natur og miljø og anbefaler å avvente omfanget av utbyggingen før en tar stilling til de ulike langsiktige mål i kommuneplanen. Rådmannen tar Naturvernforbundets syn til informasjon, og legger ikke opp til en vurdering av etablering av kampflybase på Ørland.

Trondheimsfjordens pendlerforening har tidligere uttalt seg til planstrategien og planprogrammet til Ørland kommune. Da som nå påpeker de kommunens negative fokus på pendling. Rådmannen har hatt møte med pendlerforeningen og påpekt at kommunen har mål om å øke sitt innbyggertall og med dette utgangspunktet ønsker kommunen å få så mange som mulig til å bosette seg i kommunen framfor å pendle. Dette er en viktig forutsetning for kommuneplanleggingen. Rådmannen understreker at Ørland kommune ikke er negativ til pendlere, men ønsker å utvikle kommunen til et attraktivt bosted for dagens innbyggere og nye potensielle innbyggere der pendlere også inngår. Kommuneplanens samfunnsdel sine strategier har som mål å gjøre Ørland kommune mer attraktiv som bo- og arbeidssted. Rådmannen vil med dette ikke redusere muligheten for å pendle til/fra Ørland, derfor vil rådmannen fremheve muligheten Ørland har til å fremstå som en forstad til Trondheim i kommuneplanens samfunnsdel. Rådmannen omformulerer første setning i strategi 1 for å unngå misforståelser (se vedlagte innspillskatalog). Presiseringen vil ikke endre budskapet i avsnittet.

Ørland kommunes politiske komiteer og råd har hatt planen til høring. Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne har påpekt at det ikke er samsvar mellom tabell og tekst under strategi 5 (Legge til rette for kommunale tjenester – eldreomsorg) der tilbudet psykiatri må tas med. Rådmannen påpeker at tabellen er en gjengivelse av Rambøllrapportens identifiserte behov. Dette foreslås presisert i kommuneplanens samfunnsdel. Komite for plan, drift og landbruk og Komite for Oppvekst kultur og idrett har gitt flere innspill til kommuneplanens samfunnsdel. Rådmannen lar disse uttalelsene følge saken, og legger de ved til planutvalgets andregangsbehandling.

Rådmannens konklusjon

Rådmannen foreslår å endre/justere samfunnsdelen på noen få punkt. Ingen endring er av en slik karakter at kommuneplanens samfunnsdel må legges ut til ny høring. Rådmannen anbefaler planutvalget å andregangsbehandle kommuneplanens samfunnsdel med følgende justeringer/ endringer:

Under strategi 1 (attraktivt bosted for en voksende befolkning);

- Fremhever muligheten Ørland kommune har til å fremstå som en attraktiv forstad til Trondheim gjennom å presisere at Ørland skal være «et attraktivt bosted for dagens innbyggere og nye innbyggere, som forsvarsansatte, i tillegg til å fremstå som en attraktiv forstad til Trondheim.

- Presisere Rambøllrapporten 2013 i første setning i strategi 1 for å unngå misforståelser. Der foreslås følgende nytt innhold i parentes under strategi 1: En hovedutfordring for å nå målet om 35 % befolkningsvekst er å redusere den antatte høye pendlerandelen fra andre steder til Ørland (Rambøllanalysen, 2013 viser en pendlingsandel på 70-80 % de første årene).

Under strategi 3 (kreativ og framtidsrettet næringsutvikling);

- Omtaler behovet for å se strategisk utvikling av Fosen vgs i sammenheng med utviklingen ved ØHF. Tas inn under avsnittet «Aktiv næringsutvikling knyttet til Forsvaret»
- Omtaler potensialet for næringsutvikling som ligger i videreutvikling av våtmarkssenteret mot turisme og friluftsliv. Tas inn under avsnittet «være næringsvennlig kommune».

Under strategi 5 (Legge til rette for kommunale tjenester – eldreomsorg);

- Presiserer at tabellen er gjengivelse av Rambøllrapporten 2013 identifiserte behov.

Uttalelser fra Komite for plan, drift og landbruk og Komite for Oppvekst kultur og idrett legges ved til planutvalgets behandling.

Forslag til vedtak

Planutvalget vedtar etter PBL § XXX å andregangsbehandle kommuneplanens samfunnsdel med rådmannens konklusjoner fra den offentlige høringen.